A° 1855. N° 284.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 30 NOVEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 28 november.

H. M. heeft het gebruik van appartementen in het kasteel van Hampton Court verleend aan de weduwe van kolonel *Shadforth*, die den 18 junij bij den mislukten aanval op den Redan sneuvelde, en aan die van sir *Arthur Torrens*, die onlangs, ten gevolge zijner in den slag bij Inkerman bekomen wonden, te Parijs stierf. Bovendien is de eenige benoeming welke in den laatsten tijd onder de hofdames gedaan is die van lady *Chewton* geweest, wier echtgenoot insgelijks aan de te Inkerman bekomen wonden bezweken is.

— Het officieel dagblad behelst heden het besluit, waarbij sir *Hamilton Seymour* tot Engelsch gezant te Weenen benoemd wordt.

— De burggraaf *Canning* heeft zich gisteren te Folkstone ingescheept, om zich op zijnen post als gouverneur-generaal van Engelsch Oostindië te begeven.

— De Gemeenteraad der City heeft eergisteren de commissie benoemd, die met de schikkingen tot ontvangst des Konings van Sardinië in de Guildhall belast is. Een prachtig déjeuné zal dien Vorst aldaar aangeboden worden. Ook de Gemeenteraad van Windsor heeft besloten hem een adres over te reiken en bij zijne aankomst het stadhuis fraai te verlichten, terwijl de ingezetenen uitgenoodigd zijn dat voorbeeld door eene algemeene illuminatie der huizen te volgen.

Het Koninklijk stoomjagt *Osborne* heeft bevel ontvangen om naar Frankrijk te stevenen, ten einde Z. M. den Koning van Sardinië te gaan opwachten en naar Engeland over te brengen.

— De generaal sir *J. Simpson*, laatstelijk opperbevelhebber der Engelsche troepen in de Krim, kwam zondag avond in deze hoofdstad aan en begaf zich eergisteren morgen naar het ministerie van oorlog. Maar naardien lord *Panmure* afwezig was wendde de generaal zich onverwijld naar de officieren-klub in Pall Mall, waar hij door de aanwezigen op de hartelijkste wijze werd verwelkomd. Met genoegen merkt men op dat zijne gezondheid door de luchtsgesteldheid in de Krim weinig of niets schijnt geleden te hebben.

— De gezondheidstoestand des Bisschops van Londen boezemt wederom meerdere ongerustheid in.

— Sedert gisteren is in deze hoofdstad eene algemeene en gewenschte verlaging in de prijzen van het brood, de suikers en de steenkolen ontstaan.

— De stad Kingstown in Ierland was laatstleden maandag het tooneel eener groote opschudding. Verscheiden Roomsch-Katholieke priesters, beschuldigd van eenige exemplaren van het Nieuwe Testament in het vuur geworpen te hebben, moesten toen voor de regtbank verschijnen. De door hare geestelijken opgeruide bevolking verdrong zich aan de toegangen tot het gebouw. Alleen de pater Redemptorist *Vladimir Pecherine* is opgekomen en naar de zitting van den volgenden dag verwezen, onder een persoonlijken borgtogt van 18 en twee borgtogten van 25 ponden sterling. Gedurende den geheelen avond zag men zamenscholingen in de straten. In eene gehoudene meeting werd beweerd dat de Bijbel slechts eene vervalsching van Gods woord is, en een priester ging zoover om te zeggen dat hij, om dat boek te verbranden, eene tang nemen zou, eerder dan het met zijne vingers aan te raken, welke woorden levendig werden toegejuicht.

— Het verwacht arrivement van drie schepen uit de Goudlanden, namelijk de *Oliver Lang*, de *White Star* en de *Kent*, boezemt meer en meer gerustheid voor de naaste toekomst in, naardien men verwacht dat de waarde welke deze schepen aanbrengen en die ongeveer een millioen ponden sterling moet bedragen, eene vrij aanmerkelijke leniging van de heerschende geldverlegenheid te weeg zal brengen.

— De laatstelijk uit Noord-Amerika ontvangen berigten houden ten opzigte der Russische bezittingen in het andere halfrond het volgende in:

De geallieerde vloten zwierven nog altijd langs de kusten dier bezittingen. Den 9 julij kwam de *Barracouta* bij de haven van Aijan en enterde al de schepen in die haven. Den volgenden dag arriveerden ook de *Pique* en de *Amphitrite* en de Russen verlieten de plaats. Aldaar stond een klein schip op stapel, ook lag daar eene kleine stoomboot, die in het vorige jaar aangebragt en tot sleepboot op de rivier Amoor bestemd was. Toen de Engelsche stoomboot in het gezigt kwam waren de Russen bezig handelswaren voor de pakhuizen der maatschappij in de sleepboot te laden. De *Barracouta* was het strand zoo digt genaderd alvorens bespeurd te worden dat de Russen den tijd niet hadden zich te dekken. Den 11 julij maakten de booten van het Engelsche schip zich van al den Russischen voorraad meester en staken het stoomvaartuig in brand. Al de Russische vlekken in de zee van Okhotsk werden verlaten. De batterijen van Aijan werden door de Russen zelve vernield en al de kanonnen begraven. De geheele beschikbare magt welke de Russen in Kamschatka en Siberië hadden werd aan de rivier Amoor zamengetrokken. De Engelsche fregatten *Sybil*, *Spartan* en *Hornet* en het stoomfregat *Constance* waren in augustus te Aijan. De Engelsche Admiraal had eene proclamatie uitgevaardigd, om de inwoners te verwittigen dat zij naar Aijan konden terugkeeren, mits zij geen der schepen, welke daar komen zouden om voorraadmiddelen enz. te halen, beschadigden. De Russen op de Amoor hadden de plaats zwaar versterkt en bezaten een groot aantal kanonneerbooten en kotters, die den wederzijdschen doortogt der rivier beschermden. Zij waren er in geslaagd hunne schepen door den ingang der rivier te brengen, door ze te ligten. Een gedeelte der geallieerde vloot had zulks insgelijks beproefd, maar zonder daarin te slagen.

— Volgens telegrafisch berigt van gisteren, heeft de stoomboot *Calcutta* de Indische Overlandmail te Trieste aangebragt. Zij verliet Alexandria den 21 dezer. De berigten loopen tot 22 october uit Calcutta, tot 2 november uit Bombay, tot 8 october uit Shanghai, tot 12 october uit Canton en tot 15 october uit Hong Kong. De opstand der Santhals was nog niet gedempt. In het presidentschap Bombay waren zware stortregens gevallen. In China hebben de Keizerlijken de opstandelingen nabij Chin Keang-Foo verslagen.

PARIJS den 28 november.

Bij zijne doorreis door deze hoofdstad heeft de generaal *Simpson* eene conferentie gehouden met keizer *Napoleon* en den Koning van Sardinië.

Omtrent de gisteren in het Veld van Mars gehouden groote revue worden nog de volgende bijzonderheden medegedeeld: Het schoone weder had het zijne toegebragt om eene groote menigte derwaarts te lokken. De talrijke kavalerie was niet alleen uit Parijs en zijne omstreken maar ook uit vrij ver afgelegene steden ontboden. Men telde daar 57 eskadrons en 46 bataillons troepen, welke te zamen een waar leger uitmaakten. De Keizer en de Koning van Sardinië werden luide toegejuicht. Laatstgenoemde droeg de groene uniform, met blaauwe sjerp, als generaal van het Sardinisch leger, en nam de eereplaats tusschen den Keizer en prins *Napoleon* in. Bij den staf waren vijf of zes Sardinische en Engelsche officieren. Als naar gewoonte moesten de troepen zich twee uren vóór den aanvang der revue op het terrein bevinden. Om het ongeduld en den dorst welke daardoor ontstaan konden eenigermate te verminderen, waren dubbele rations wijn onder de manschappen uitgedeeld. De revue was overigens eene der schitterendste die in den laatsten tijd gezien zijn en het bij herhaling aanheffen van het Piemonteesch volkslied zette aan het anders wel wat eenzelvig schouwspel een gloed van nieuwheid bij.

Voor den aanvang der revue nam de Keizer de militaire medaille van zijne borst en bood haar den Koning aan, op den hartelijksten toon daar bijvoegende hoe hij niet wilde dat de Vorst zich aan zijne troepen vertoonen zou zonder deze decoratie, die hij om zijnen moed en zijne oorlogsfeiten zoo waardig was te dragen.

Het reisplan van den Sardinischen Koning schijnt eene wijziging ondergaan te hebben, volgens welke hij België niet bezoeken zal. Z. M. *Victor Emmanuel* verlaat Parijs morgen, den 29 dezer, en scheept zich te Boulogne in, om naar Londen te gaan. De markies *de Villamarina* begeleidt den Koning tot Boulogne. Deze blijft zes of zeven dagen in Engeland en keert, met inachtneming van het *incognito*, naar Frankrijk terug. Denkelijk houdt hij zich een dag te Compiegne op, om het vermaak der jagt te genieten, en reist dan naar Lyon verder, waar hij zijne rijtuigen vinden zal, die hem door Savoije naar Turijn terugbrengen. Men verzekert dat *Victor Emmanuel*, in weerwil van zijnen krijgshaftigen geest en zijne voorliefde voor een nationalen oorlog, zich, in zijne met den Keizer gehouden gesprekken, gematigd en zeer geneigd tot een verzekerden en eervollen vrede betoond heeft. — De heer *de Cavour* heeft zich met de geldleening bezig gehouden, die hij liever te Londen dan in Frankrijk wenscht te sluiten. Wat de zaak van den *Victor-Emmanuel*-spoorweg betreft, de onderhandelingen daarover schijnen niet gevorderd te zijn.

— De contre-admiraal *Fabvre* is tot chef bij den generalen staf van het eskader van de Middellandsche Zee benoemd, waarover de vice-admiraal *Trehouart* het opperbevel voert.

— Het *Journal des Débats*, welk dagblad vroeger ook den nu overledenen grooten staatsman onder zijne medewerkers telde, zegt het volgende: „De ter aarde bestelling van den graaf *Molé* heeft gisteren te Champlatreux plaats gehad. Alleen de leden der familie namen aan die sombere plegtigheid deel. Ook de arbeiders uit dien omstreek, welke de heer *Molé* in zoo grooten getale te werk stelde, waren hunne hulde aan den man komen bewijzen dien zij alleen als goed, eenvoudig en weldadig kenden, ofschoon zij wel wisten dat hij in andere kringen tevens groot was. Eenige vrienden hadden zich bij die menigte landlieden gevoegd. Men onderhield zich bij deze vereeniging alleen over het ledig, dat dit zoo plotseling, onverwacht en treurig sterfgeval voor allen die den heer *Molé* lief hadden in de familie en te Champlatreux zal veroorzaken. Anderen zullen van de ledige plaats spreken die daardoor ontstaan is in onze staatkundige kringen, in de wereld, in de Akademie, overal waar de heer *Molé* zoo waardiglijk eene groote plaats bekleedde."

— In weerwil der volhardende tegenspraak van de *Morning Post* blijft men hier in half officiële kringen volhouden dat, behoudens de toetreding van Denemarken, zoo al geen verdrag dan toch eene militaire overeenkomst geteekend is, welke de verbindtenis tusschen Zweden en de Westersche Mogendheden verzekert.

— Zoodra verleden zondag het laatste concert in het nijverheidspaleis was afgeloopen hebben honderden werklieden het gebouw bemagtigd en het werk der opruiming zoo ijverig voortgezet dat eergisteren middag alle gordijnen, behangsels, guirlandes, standaarden, zitplaatsen enz. verdwenen waren en naauwelijks iets meer overblijft dan het geraamte van het amphitheater en de trofeën der voortbrengselen die eeremedailles verworven hebben, en welke men verzocht heeft dat tot na het bezoek des Konings van Sardinië bewaard mogten blijven.

KEULEN den 28 november.

De Prins van Pruissen is eergisteren namiddag naar Weimar afgereisd, begeeft zich van daar naar Coblentz en keert niet vóór 6 januarij naar Berlijn terug.

— Dezer dagen overleed een der meest algemeen nuttige en geliefde volkschrijvers, namelijk de pastoor *Albert Bitzius*, te Lützelflüh in het kanton Berne, die als schrijver den naam *Jeremias Gotthelf* had aangenomen en wiens geschriften in verschillende talen zijn overgebragt.

— Uit Kopenhagen meldt men dat het Hoog Geregtshof in Denemarken zich in de zaak der aangeklaagde voormalige Staatsministers competent heeft verklaard.

(*Per Telegraaf.*)

LONDEN den 29 november.

De Koning van Sardinië zal vrijdag aankomen. Den volgenden dag bezoekt hij het arsenaal te Woolwich, gaat maandag naar Portsmouth, bezoekt dingsdag de City van Londen, ontvangt woensdag te Windsor de investituur der Orde van den Kousenband en scheept zich donderdag wederom in.

— De *Morning Advertiser* berigt, dat de Regering aan het Parlement geene nieuwe belastingen, maar eene nieuwe leening van 25 millioen ponden sterling zal voorstellen.

PARIJS den 29 november.

De *Constitutionnel* berigt dat de zending van den generaal *Canrobert* geslaagd is, maar dat hij niet in last had eene militaire overeenkomst te sluiten.

BERLIJN den 29 november.

Bij de opening der Zitting heeft de Koning heden zijn leedwezen geuit over het voortduren van den oorlog en tevens zijne vreugde dat Pruissen in het genot des vredes is gebleven, wat hij hoopt dat dus blijven zal, ofschoon hij overtuigd is, dat het volk gaarne de oorlogslasten zou dragen, wanneer zijne eer en zijne belangen werden bedreigd; die overtuiging maakte het hem echter tot pligt, geene verbindtenissen aan te gaan, waarvan de staatkundige en militaire strekking niet te overzien is, terwijl de door Pruissen, Oostenrijk en den Duitschen Bond ingenomen stelling tot handhaving strekte der onafhankelijke houding en tot voorbereiding des vredes.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 28 november.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Avondzitting van woensdag 28 november.*

Aan de orde is de voortzetting van het opmaken der tweede lijst van kandidaten voor het lidmaatschap in den Hoogen Raad der Nederlanden.

Tot tweeden kandidaat wordt bij de vierde stemming benoemd de heer *van der Sande* met 31 stemmen tegen 24, welke zich op den heer *Elout van Soeterwoude* vereenigd hebben. Tot derden kandidaat wordt benoemd de heer *Elout van Soeterwoude*, bij loting tegen den heer *Jespers*, die bij de vierde stemming een gelijk getal stemmen bekomen hebben. Tot vierden kandidaat wordt bij de vierde stemming benoemd de heer *Jespers* met 30 stemmen, terwijl de heer *Tadama* er 24 verkrijgt. Tot vijfden kandidaat wordt bij de vierde stemming benoemd de heer *van Vredenburch* met 30 stemmen, terwijl de heer *van den Broeke* er 27 bekomt.

De twee lijsten van kandidaten zijn thans zamengesteld als volgt:

Eerste lijst. De heeren mrs. *J. C. Voorduyn*, raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Utrecht; *F. F. Karseboom*, advokaat-generaal bij het Provinciaal Geregtshof in Noordholland; *K. A. Meeussen*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *L. Metman* en *A. de Pinto*, beide advokaten bij den Hoogen Raad.

Tweede lijst. De heeren mrs. *C. L. de Vos*, president van de Arrondissements-Regtbank te Utrecht; *J. H. van der Sande* en jonkh. *P. J. Elout van Soeterwoude*, beide raadsheeren in het Provinciaal Geregtshof van Zuidholland; *F. J. Jespers*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, raadsheer in het Hof van Noordbrabant, en jonkh. *A. G. van Vredenburch*, auditeur militair in de provincie Zuidholland.

De Voorzitter bedankt de heeren stemopnemers voor de door hen volbragte taak.

Deze beide lijsten zullen den Koning worden aangeboden door de leden die de commissie van stemopnemers hebben uitgemaakt, waarbij zich zullen voegen de heeren *van Lennep*, *de Poorter*, *Hoffman* en *Hugenholtz*.

Wegens het vergevorderde uur, worden de overige aan de orde gestelde werkzaamheden verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

De zitting is tot dien tijd gescheiden.

Omtrent de redevoeringen, in de zitting der Tweede Kamer van gisteren gehouden door de heeren *Baud*, *Wintgens*, *Rochussen*, *Groen van Prinsterer* en den Minister van Binnenlandsche Zaken, bij de beraadslagingen over de Delftsche Academie, volgt hier nog een nader verslag.

De heer *Baud* zegt dat hij meermalen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn leedwezen betuigd heeft dat de Academie te Delft nog in eenen ongeregelden toestand verbleef. Hij ziet thans met genoegen dat de eerste stap tot verbetering in dat opzigt gedaan is, hoe onvolkomen dan ook. Hij zal niet spreken over de Academie als middel tot opleiding voor de nijverheid, maar alleen voor zooveel betreft de opleiding van Oostindische ambtenaren. Hij doet dit in eene zeer breedvoerige rede; de hoofdstelling, die daarbij op den voorgrond staat, is het betoog der noodzakelijkheid tot eene speciale opleiding voor hoogere betrekkingen in Oostindië; die is door niemand in lateren tijd betwijfeld; vroeger heeft men die noodzakelijkheid, het onbetwisbare nut van zulk eene opleiding, niet genoeg beseft. Hij slaat, om aan zijne stelling meerdere kracht bij te zetten, een blik op het hooge gewigt van de bedoelde opleiding, meer bepaaldelijk met betrekking tot den werkkring der ambtenaren op Java. Hij schetst dien veelomvattenden werkkring, de aanraking der ambtenaren met de inlanders; veelal hangt het leven der ingezetenen van de bekwaamheid, de kennis en het beleid van die ambtenaren af; hetgeen hij staaft door een voorbeeld van veroordeeling van drie onschuldigen tot den dood; gelukkig is de executie verhoed, maar de veroordeeling was alleen veroorzaakt door gemis aan genoegzame taalkennis van den omgaanden regter. Hij staat wijders stil bij de onderscheiden administratieve maatregelen in Indië genomen om aan dat gemis van speciale opleiding te gemoet te komen, maar hij betoogt het gebrekkige van die voorzieningen welke niet dan mislukte proefnemingen waren, en zoo komt hij tot het denkbeeld, dat heeft voorgezeten bij de oprigting van de nijverheidsschool te Delft, waaraan zich toen het besluit verbond om bepaalde studien voor Oostindische ambtenaren aan die Academie te doen plaats hebben. Hij brengt bij die gelegenheid hulde aan de onvermoeide pogingen van den uitstekenden professor *Roorda*, bij die instelling geplaatst tot bevordering der kennis van de Javaansche en Maleische talen, eene hulde door een ander uitstekend geleerde, professor *Veth*, ten volle gedeeld. Hij zet vervolgens uiteen den geest, de strekking en de onderdeelen van het besluit van 1842; doorloopt de toepassing daarvan in de volgende jaren, en maakt de opmerking dat veel van hetgeen de oorspronkelijke oprigters plan hadden in te voeren buiten werking is gebleven, en hij komt dus geleidelijk tot den nu voorgestelden eersten stap tot verbetering. Hij bespreekt alsnu achtereenvolgens wat hem ten aanzien der speciale opleiding noodzakelijk en nuttig voorkomt, en brengt ten slotte al het aangevoerde tot de volgende hoofdpunten terug: 1°, handhaving van het beginsel, dat de speciale opleiding voor de ambtenaren in Oostindië moet plaats hebben hier te Lande; 2°, handhaving van het beginsel, dat die opleiding niet gesplitst mag worden en alleen te Delft moet plaats hebben; 3°, verbetering van de algemeene opvoeding alvorens tot de speciale toegelaten te worden; 4°, behoefte om, in verband daarmede, het minimum der jaren om toegelaten te worden tot de studien van ambtenaar der 2de klasse, van 16 op 18 jaren te brengen; 5°, aanmoediging tot het bekomen van buitengewone verdienstelijke ambtenaren door jaarlijks 4 zonen van Indische ambtenaren of van officieren en twee andere jongelingen kosteloos toe te laten, na aflegging van een streng vergelijkend examen; 6°, voortgaande verbetering van het onderwijs in Oostindië; 7°, vaste regels daar te stellen voor het eindexamen, met toepassing ook hier van het vergelijkend beginsel; 8°, noodzakelijkheid, dat het beslissend examen alleen in Nederland moet plaats hebben, en 9°, dat er behoefte is om in Indië op te rigten eene Industrieschool voor kinderen daar geboren, doch die niet in den ambtelijken kring kunnen worden opgenomen.

De heer *Wintgens* ontwikkelt de gronden waarom, zijns inziens, de Kamer aan de aangevraagde gelden voor de Academie te Delft hare goedkeuring behoort te geven. Hij gelooft die aanvrage te moeten verdedigen, als strekkende tot bestrijding van eene der allerdringendste behoeften voor Nederland. Hij neemt onderscheiden bedenkingen op die daartegen gemaakt zijn. Zoo is gezegd: wij weten niet wat de Academie zijn zal, kunnen den aard dier instelling in het vervolg niet beoordeelen, onze kennis deswege is onvolkomen. Maar, zijns inziens, zal de Academie blijven wat zij is, doch in eenen verbeterden toestand. De aard der instelling is van algemeene bekendheid. Hij wijst op het alom bekende programma der lessen en op het gunstig oordeel dat professor *Veth* daarover heeft geveld. Er wordt aan de beginselen niets veranderd; ware dit het geval, dan moest die verandering bij de wet op het hooger onderwijs plaats hebben. Het is dus hier alleen de vraag om eenige meerdere gelden toe te staan, om hetgeen is, zoo als het is, te verbeteren. Hij beantwoordt het bezwaar tegen de voordragt, daaruit geput, dat het alleen zou gelden eene lotsverbetering van onderwijzers, en alsof daardoor het doel zou worden gemist; maar die verhooging is voor den spreker juist eene hoofdreden tot aanbeveling van den voorslag; hij bestrijdt eene verkeerde zucht tot bezuiniging, die in zulk eene belangrijke aangelegenheid eene wezenlijke behoefte van het Land ten onpasse is. Hij zet de behoefte aan industrieel onderwijs in Nederland, vooral in het tegenwoordig tijdsgewricht, uiteen; betoogt hoe wij daarin bij andere Landen ten achteren staan, terwijl wij vroeger daarin vooraan stonden. De reden daarvan is, zijns inziens, gelegen in het volslagen gebrek in ons midden aan voldoend industrieel onderwijs vóór 1842; van Staatswege was daaraan niets gedaan. Hij wijst bij tegenstelling in dezen op Frankrijk, Engeland en Duitschland en op de hooge vlugt welke de industrie dien ten gevolge aldaar genomen heeft. Men heeft overal heilrijke vruchten van dat onderwijs genoten. Maar wil men het bewijs van de wrange vruchten die het gebrek aan industrieel onderwijs oplevert, men lette op de wereldtentoonstellingen, die in de laatste jaren gehouden zijn en hoe wij daar in vergelijking met het buitenland vertegenwoordigd werden. De Academie te Delft is bijna ter sluiks ingevoerd; men durfde bijna het geld er niet voor vragen, doch ons Land mag niet langer ten opzigte van de industrie ten achter blijven; er moeten inrigtingen voor hooger industrieel onderwijs bestaan; andere scholen dan die voor de regtsgeleerdheid, waaruit voor ¾ sollicitanten voor Staatsambten komen. Hij wijst op den vooruitgang die er in de laatste jaren hier op staatkundig en commercieel gebied is ontstaan, maar dat moet ook op industrieel terrein plaats hebben, en daartoe is het onderwijs een eerste vereischte, en men zij daarbij niet te karig in de middelen ter voorziening hierin.

De heer *Rochussen* stelt op den voorgrond dat niemand warmer dan hij doordrongen is van het doel der Delftsche Academie in hare drieledige werking, tot opleiding der ingenieurs van den waterstaat, als industrieschool en als oefenschool en middel tot opleiding van O.-Ind. ambtenaren. Over dit derde onderdeel zal hij meer bepaaldelijk uitweiden, na vooraf iets aangaande de stichting als industrieschool te hebben gezegd, waartoe het plan reeds in 1829 bestond. Door de afscheuring van België werd de uitvoering daarvan vertraagd en in 1842 werd het niet met de daad, maar alleen in naam verwezenlijkt. Ook hij drukt zeer de zaak der ontwikkeling van het industrieel onderwijs aan de Regering op het hart, waaraan Nederland zoo zeer behoefte heeft. Bij zijne behandeling van het punt der opleiding te Delft van de O.-Ind. ambtenaren staat hij bij het volgende stil: *a*, preliminair; hij had gewenscht het gevoelen van den tegenwoordigen Gouverneur-Generaal te kennen om het verschil dat er heerscht over de uitkomsten der opleiding te Delft, hoewel in den laatsten tijd daarin verbetering en vooruitgang merkbaar is; *b*, is hij mede een voorstander van het beginsel van algemeene, speciale en Nederlandsche opleiding; *c*, wil hij dat het beginsel van wetenschappelijke vorming en opleiding tot O.-Ind. ambtenaren en het examen in Nederland zoo streng mogelijk worde volgehouden, maar omschrijft de eischen waaraan ten deze moet worden voldaan; zijne slotsom is dat de Academie strekken moet tot opleiding van O.-Ind. ambtenaren der tweede klasse en dat voor de hoogere graden eenige afzonderlijke vakken aan de Hoogescholen moeten gedoceerd worden, met name de kennis der Ned. Ind. wetboeken; *d*, verlangt hij met den heer *Baud* ook strenge en onpartijdige examina, maar dan moeten zij afgenomen worden door hoogleeraren en deskundigen geheel vreemd aan de Academie te Delft; anders is er geen genoegzame waarborg, en, zoo dit niet kan, dan moet het niet mogelijk zijn dat de hoogleeraren belang hebben bij het aantal leerlingen en deze ook niet bij hen wonen noch privaatles aan die kweekelingen door hen worden gegeven; men moet zelfs het voorwendsel van lasterlijke geruchten omtrent partijdigheid wegnemen; *e*, als hij geene bedenkingen had, zou hij voor de meerdere uitgaven niet terugdeinzen, maar hij behoudt zich zijne stem tot het einde der beraadslagingen voor en maakt haar afhankelijk van nadere volledige inlichtingen der Regering.

De heer *Groen van Prinsterer* ondersteunt het gevoelen van den heer *Delprat*, dat z. i. niet ontzenuwd is door de andere mede zaakrijke redevoeringen die heden gehouden zijn. Des sprekers stelsel is ook: dit onderwerp is een onderwerp van wetgeving en het kan niet bij Koninklijk besluit geregeld worden. Bovendien heeft de heer *Delprat* niet verlangd dat alles te dien aanzien bij de wet behoorde te worden geregeld, maar hij wilde de reglementen kennen voor en niet na dat de gelden zijn toegestaan. De spreker acht het niet wenschelijk op één oogenblik zonder genoegzame voorlichting en kennis die gelden in te willigen. Het hoofdbezwaar is dat bij verwerping van den post uitstel zou ontstaan; maar dit zou der Kamer niet te wijten zijn, want dit hangt veeleer van de Regering af; de spreker vraagt of er tot het ontwerpen van zoodanig reglement als hier verlangd wordt zooveel tijd noodig zou zijn, zoo er al periculum in mora bestaat? Uitstel is dus geen noodzakelijk gevolg van afstemming der Kamer, maar casu quo zou het de schuld der Regering zijn. In elk geval behoudt hij zich zijne stem voor.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* zegt, dat de wensch, om den post op de begrooting te stellen, vroeger bij herhaling uit den boezem der Kamer is voortgekomen. Aan dien wensch heeft de Regering thans voldaan. Zij had daartoe drie redenen: 1°, om de regelmatigheid; 2°, omdat de onzekerheid in lateren tijd over het al of niet bestaan blijven der Academie eenen nadeeligen invloed op het onderwijs en de leerlingen moest uitoefenen, en 3°, omdat er eenige meerdere gelden noodig zijn tot verbetering der bestaande inrigting. Het doel der Regering is: zij wenscht, dat de Delftsche Academie in het vervolg zij eene inrigting van hooger onderwijs voor jongelingen die zich wijden aan nijverheid, handel of O. I. ambten. Dus zal die inrigting toegankelijk zijn voor allen. In het vervolg zal voor de Staatsdienst examen noodig zijn, en de Minister is het eens dat dit streng zal moeten wezen. Hij is het ook eens dat de algemeene opvoeding voltooid zal moeten zijn vóór de speciale opleiding. Voor hen die zich niet aan de Staatsdienst wijden, zal de Academie open zijn zonder voorafgaand examen. De Minister drukt er vooral op dat het hier niet geldt eene algeheele organisatie, maar alleen eene verbetering van het bestaande. Hij wijst ook op het belang van de stad Delft, die reeds zooveel voor de Academie heeft te koste gelegd. Het nut en de noodzakelijkheid van eene industrieschool is door geen der sprekers ontkend, maar men wil uitstel omdat de zaak, hetzij door de wet geregeld, of omdat in elk geval het reglement vooraf gekend mag worden. De Minister geeft toe dat de wet op het hooger onderwijs eene instelling als die van Delft moet omvatten; maar bij de overtuiging dat die wet de Academie van Delft zal handhaven, zoo kan er ook geen bezwaar bestaan, om de verbeteringen die daarin noodig zijn nu reeds aan te brengen. De Regering heeft het plan een reglement deswege te maken, maar wenscht vooraf het beginsel uitgemaakt te hebben. De Minister beantwoordt vervolgens de speciale punten, door den heer *Delprat* en anderen in het midden gebragt omtrent het doel, de strekking en de leemten der inrigting. In den loop zijner rede weerspreekt hij het gevoelen als of het hier alleen gold eene lotsverbetering der onderwijzers, en wat de aanmerking nopens cumulatie van betrekkingen aangaat, bij de Regering is in overweging in hoever daarin verandering te brengen zij. Ook zij acht het wenschelijk dat de hoogleeraren zich alleen wijden aan die vakken waarin zij onderwijs aan de Academie geven, en het belang der Academie uitsluitend behartigen. Wat betreft de opmerking, door den heer *Schimmelpenninck van der Oye* gemaakt, wegens gebrek aan tucht, zegt de Minister dat hetgeen die spreker wil niet wel bereikt kan worden, en wat aangaat de kosten van toelating, deze zijn, volgens den Minister, niet te hoog. Hij deelt veel van hetgeen door den heer *Baud* is gezegd, nopens de noodzakelijkheid van strenge examina, vooral na den afloop der studien; ook aangaande andere punten is hij het met dien spreker veel eens. Wat betreft het door den heer *Rochussen* aangevoerde, die voor de Oostindische ambtenaren der eerste klasse opleiding aan eene der hoogescholen wilde, meent de Minister dat het beter is die opleiding ook aan de Academie te Delft te doen geschieden. Hij deelt wijders mede dat het programma der opleiding van ambtenaren der tweede klasse eenigzins is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 29 december 1852. Wat aanbelangt het afnemen van de examina, deze worden niet uitsluitend door de hoogleeraren bij de instelling, maar tegelijk door eene commissie van deskundigen afgenomen. De heer *Rochussen* verlangt eene onvoorwaardelijke verklaring dat aan zijne denkbeelden gevolg zal worden gegeven, alvorens zijne stem te bepalen, maar de Minister kan noch mag die geven; daartoe zouden de punten zelve nader moeten worden besproken. De Minister gaat vervolgens de bedenkingen van den heer *Groen van Prinsterer* na en vindt dat die in de hoofdzaak met die van den heer *Delprat* overeenstemmen, en hij geeft dus deswege genoegzaam gelijke oplossingen of antwoorden.

's GRAVENHAGE den 29 november.

H. M. de Koningin vereerde gisteren avond met hare tegenwoordigheid de tweede afdeeling van het eerste groot instrumentaal concert van de maatschappij *de Toekomst*, dat in het lokaal van den Koninklijken schouwburg alhier gegeven en zeer druk bezocht werd.

— De Eerste Kamer der Staten Generaal is opgeroepen tegen woensdag den 12 december aanstaande, ten einde hare werkzaamheden te hervatten.

— Bij de heden gehouden verkiezing van twee leden voor de Kamer van koophandel en fabrieken alhier zijn de heeren *J. B. Maxwils* en *W. J. van Heynsbergen*, aftredende leden, herkozen, de eerste met 79, de tweede met 75 van de 140 geldige stemmen.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag 29 november.*

Aan de orde van den dag is de behandeling van: 1°, het ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1856. — Aangenomen zonder discussie met algemeene (41) stemmen.

2°, het ontwerp tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX B der Staatsbegrooting voor 1854. — Aangenomen zonder discussie met algemeene (52) stemmen.

3°, het ontwerp houdende bepalingen omtrent den tijdelijken opslag van meel in entrepôt en andere bergplaatsen. — Na eenige discussie over de onderdeelen tusschen de heeren *van Bosse*, *Hoffman* en den Minister van Finantien aangenomen met algemeene (55) stemmen.

4°, het ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld. — De heer *Sloet tot Oldhuis* meent, dat het zijn pligt is, om ook een gunstig votum voor de nu voorgestelde amortisatie uit te brengen, doch hij vraagt aan de Regering of het raadzaam is bij de daling der waarde van de edele metalen, bij den haveloozen toestand van een groot deel van onzen bodem en bij de vele behoeften die er bestaan aan opwakkering van kunsten en wetenschappen in ons Land, het stelsel van amortisatie te sterk uit te breiden. — Daarna wordt het ontwerp aangenomen met algemeene (57) stemmen.

5°, het ontwerp tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1855. Aangenomen zonder beraadslaging met algemeene (56) stemmen.

6°, de conclusie van het rapport der commissie over de nadere inlichtingen op het verslag der commissie omtrent het Regerings-verslag van den staat der Westindische kolonien over 1851. Langdurige beraadslagingen worden hierover gevoerd, vooral met het oog op de slavenquestie, waarbij de Minister van Kolonien mededeelt, dat het door hem voorgestelde omtrent de emancipatie der slaven geene goedkeuring bij den Raad van State heeft gevonden. Aangezien het zich niet laat voorzien, dat de emancipatie spoedig zal plaats hebben, dringen verscheiden leden er op aan dat inmiddels het slavenreglement worde herzien, waarmede de Minister zich niet kan vereenigen. Ten slotte wordt met 45 tegen 15 stemmen de volgende door de heeren *Groen van Prinsterer* en *van Hoëvell* voorgestelde gemotiveerde orde van den dag aangenomen: „ De Kamer, van oordeel, dat, in afwachting der emancipatie der slaven, onmiddellijke verbetering der reglementen als interimaire voorziening wenschelijk is, gaat over tot de orde van den dag." Tegen stemmen de heeren *Rochussen*, *Baud*, *de Brauw*, *van Akerlaken*, *Storm van 's Gravesande*, *Bieruma Oosting*, *de Kempenaer*, *Heemskerk*, *van Rappard*, *van Franck*, *Bosscha*, *Schimmelpenninck van der Oye*, *Stolte*, *van Goltstein* en *van Lennep*. De conclusie van het rapport, strekkende om de nota van nadere inlichtingen voor kennisgeving aan te nemen, wordt ten slotte zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Daarna worden nog beslissingen genomen als volgt: *a*, nopens het verslag der commissie omtrent het Regeringsverslag van den staat der Westindische kolonien over 1852; de conclusie, strekkende om de nota van inlichtingen voor kennisgeving aan te nemen en dit verslag te doen drukken en ronddeelen, wordt aangenomen; — en *b*, nopens het request van *M. L. van der Tol*, houdende klagten over den burgemeester van Zwartewaal; de conclusie, strekkende om het verslag te doen drukken en ronddeelen en Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken dank te zeggen voor de gegevene inlichtingen, wordt aangenomen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden tot morgen ochtend ten 11 ure als wanneer aan de orde wordt gesteld het vervolg der beraadslagingen over de Delftsche Academie.

ROTTERDAM den 29 november.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd hier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden, welke door 32 leden werd bijgewoond; afwezig waren de heeren *Gleichman*, *Hoynck van Papendrecht* en *van Oordt*.

Nadat de notulen der vorige vergadering gelezen en

zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Gedeputeerde Staten: *a*, de goedkeuring op het Raadsbesluit tot het verkoopen van *f* 250,000 nominaal inschrijving op het grootboek der 2½ per cents nationale werkelijke schuld; *b*, berigt dat Z. M. zijne goedkeuring heeft gehecht aan de verhooging der opcenten op de grondbelasting enz. voor deze gemeente, en *c*, magtiging om den heer *A. Hemelop*, thans onderwijzer te Schiedam, te benoemen tot hoofdonderwijzer aan de stadsschool alhier, in de plaats van den heer *Kenniphaas*. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, het rapport van Burgemeester en Wethouders op het verzoek om pensioen van de gewezen naaivrouw bij het burgerlijk Armbestuur *J. C. van der Kraats*, strekkende de conclusie van het rapport om de adressante eene gratificatie van *f* 100 voor eens te verleenen. — Ter visie gelegd.

3°, het rapport van dezelfden op het verzoek om pensioen van den geëmploijeerde bij het burgerlijk Armbestuur *H. Meijer*, strekkende de conclusie van dit rapport om den adressant eene wekelijksche toelage van *f* 3 te verleenen. — Mede ter visie gelegd.

4°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om in de uitgaven ad *f* 3200 voor de nieuwe waterleidingen in de Westerstraat te voorzien uit het batig slot van 1854. — Goedgekeurd.

5°, van de Kamer van koophandel en fabrieken alhier een tweetal afdrukken van een door de Kamer aan den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland gerigt adres, waarin het wenschelijke wordt betoogd van de geheele intrekking der octrooiwet. — Na voorlezing van het adres voor kennisgeving aangenomen.

6°, van Burgemeester en Wethouders van Bodegraven een verzoek, om in overleg te treden over het vaststellen van een beurtverdrag tusschen Rotterdam en genoemde plaats. — De Voorzitter herinnerde aan het vroeger genomen besluit, om geene beurtverdragen met elke kleine gemeente te sluiten, en stelde voor aan dat besluit vast te houden. — Dienovereenkomstig werd besloten.

7°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders, om, aangezien men een buitengewonen ijver had aan den dag gelegd om de boomen in de Boompjes te doen vellen, zoodat zulks reeds volbragt was, tot den openbaren verkoop dier boomen over te gaan. — Goedgekeurd.

8°, van de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt berigt, dat de heeren dr. *L. Levié*, dr. *C. L. Hanegraaff* en *B. Eickma* met 31 december aanstaande als leden dier commissie moeten aftreden, en drie dubbeltallen om daaruit in de te ontstane vacatures te voorzien; die dubbeltallen waren zamengesteld uit de volgende heeren: 1°, dr. *L. Levié* en dr. *G. H. van Vollenhoven*; 2°, dr. *C. L. Hanegraaff* en *P. A. Keuls*, en 3°, *B. Eickma* en dr. *J. E. de Vrij*. — Ter visie gelegd tot de volgende vergadering.

En 9°, een verzoek van den heer *N. P. F. Menting*, om, volgens eene door hem overgelegde teekening, in het Park een gebouw te mogen doen oprigten waar het publiek zich van ververschingen zal kunnen voorzien. — De Voorzitter herinnerde hoe vroeger was bepaald voor alsnog alle dergelijke verzoeken van de hand te wijzen, om later [illegible]ving te [illegible]; de Voorzitter sloeg voor dit besluit thans nog te handhaven, ook met het oog op de uitbreiding van het Park tot aan de Maas, wanneer zich eene uitstekende gelegenheid tot plaatsing van zoodanig gebouw zal opdoen. — Werd besloten den adressant in dezen geest te antwoorden, terwijl de ingediende fraaije teekening nog ter visie der leden zou worden gelegd.

Aan de orde waren daarop de beraadslagingen over het adres van den heer *C. Stibbe*, houdende verzoek om benoemd te worden tot makelaar in assurantie.

De heer *F. van Vollenhoven* zeide tegen de benoeming van nog een makelaar in assurantie te zullen stemmen, meenende dat er tegenwoordig aan onze beurs niet alleen reeds genoeg maar zelfs overvloedig genoeg makelaars in dat vak zijn, en dewijl hij het onnoodig achtte dat getal onbepaald uit te breiden. Hij wilde de zaak evenwel geheel afgescheiden beschouwen van den persoon des adressants; de heer *Stibbe* was hem niet onbekend en hij meende hem te mogen beschouwen als een eerlijk en werkzaam mensch. — De heer *Plate* sprak in tegenovergestelden geest en betoogde het nuttige om de betrekking van makelaar aan de vrije concurrentie over te laten; ofschoon hij het nut niet ontkende dat door de makelaars aan den handel werd bewezen, keurde hij de instelling van makelaars als publieke personen af. Hij wees ook op het moeijelijke voor de makelaars om geen handel te drijven in de door hen behandelde artikelen. De slotsom van zijn betoog was, dat hij voor de benoeming van allen die zich mogten adresseren zou stemmen, wanneer op hunne moraliteit niets was aan te merken, om daardoor te nader tot den normalen toestand te geraken. — De heer *van Rijckevorsel* verklaarde het gevoelen van den heer *Plate* te deelen. — De heer *Burger* zeide op vroeger ontwikkelde gronden voor de benoeming te zullen stemmen. — De heer *Blom* wees op het moeijelijke voor den Raad om te beslissen of er al dan niet makelaars genoeg in een vak zijn; hij oordeelde het veel beter het gevoelen der Kamer van koophandel deswege te hooren. — De heer *Ledeboer* verklaarde op nieuw den Raad onbevoegd te achten tot het benoemen van makelaars. — De heer *van Wageninge* was het met den heer *Plate* eens, dat eene zoo ruim mogelijke toepassing wenschelijk was zoo lang men onder de bestaande wet leefde; hij bestreed het door den heer *Blom* bijgebragte, daar hij zulks een stap achteruit zou achten. Hij zou dus voor de benoeming van den heer *Stibbe* stemmen even als voor ieder ander op wiens moraliteit niets was aan te merken. — De heer *Obreen* ondersteunde daarentegen het denkbeeld van den heer *Blom*; hij herhaalde het vroeger gezegde, dat hij er tegen was iemand te benoemen in een vak waarvan hij geen kennis had. — Verschillende leden voerden daarop nog bij herhaling het woord tot nadere uiteenzetting hunner gevoelens, waarop de heer *van der Hoop* er op wees, hoe deze zelfde discussie telkens gevoerd werd. — Zulks lokte eene nieuwe woordenwisseling uit, waarbij de heer *van Rijckevorsel* beweerde, dat aanvankelijk bepaald was alleen over de verzoeken van hen die tot makelaar wenschten benoemd te worden te stemmen, terwijl het later gewoonte was geworden eerst de adressen in discussie te brengen. — Toen zulks door het naslaan der notulen van verschillende vergaderingen werd bevestigd, werd tot stemming overgegaan en werd de heer *C. Stibbe* met 21 tegen 8 stemmen benoemd tot makelaar in assurantie, terwijl 2 blanco-biljetten waren ingeleverd.

Daarop kwamen in behandeling de ter visie gelegde stukken betrekkelijk het benoemen van een lector in de verloskunde bij het burgerlijk Armbestuur. — De heer *Eickma* zette uiteen dat de geneeskundige commissie bij het ontwerpen der verordening niets anders bedoeld had, dan dat de vroedvrouwen bij het Armbestuur herhalingsonderwijs zouden genieten, daar zij anders gevaar liepen de aangeleerde kundigheden te verleeren. — De Voorzitter liet hierop volgen, dat Burgemeester en Wethouders hier niets tegen hadden, maar alleen tegen de inrigting zoo als die door de commissie voor het burgerlijk Armbestuur was voorgedragen. — De heer *Betz* zeide dat de commissie voor het Armbestuur er niet tegen was dat de tegenwoordige lector der Clinische school het onderwijs gaf, mits zulks slechts op afzonderlijke uren geschiedde. — Na nog korte discussie werd daarop bepaald, Burgemeester en Wethouders uit te noodigen in overleg te treden met het bestuur der Clinische school over het geven van afzonderlijk onderwijs aan de vroedvrouwen bij het Armbestuur door den lector der school tegen verhooging zijner jaarwedde met *f* 100.

Vervolgens waren aan de orde de beraadslagingen over de voorwaarden der verpachting van het uitbaggeren en schoonhouden van de binnenwateren, straatvegen en ophalen der asch en vuilnis enz. — Nadat de heer *Blom* namens de commissie voor de plaatselijke werken nog eenige kleine wijzigingen in het ontwerp had voorgedragen, vroeg de heer *Hubrecht* of het geheele ontwerp ten slotte nog in stemming zou worden gebragt, wanneer al de artikelen zouden zijn afgehandeld; na korte gedachtenwisseling deswege werd met 21 tegen 9 stemmen bepaald, dat, zonder dat daardoor iets voor het vervolg werd geprejudicieerd, voor dit maal het geheel als aangenomen zal worden beschouwd nadat de artikelen achtereenvolgens zullen zijn goedgekeurd. — De heer *Obreen* merkte aan, dat op de begrooting voor 1856 gelden waren uitgetrokken voor het schoonhouden der urinoirs, terwijl zulks nu ook hierin was opgenomen, waaromtrent hij inlichting verzocht. De heer *Prins* antwoordde hierop dat deze verpachting eerst met 1 junij aanstaande zal ingaan. — De heer *Hubrecht* verklaarde zich vervolgens tegen het geheele ontwerp, omdat daarbij den aannemer te groote lasten werden opgelegd. De heer *Blom* noemde deze bedenking voorbarig zoolang men niet beproefd had een aannemer te vinden; te Antwerpen waren de bepalingen nog bezwarender en echter had men daar een aannemer gevonden, die nog eene aanzienlijke som aan de stadskas betaalde; hij meende dus dat men eene proef moest wagen. De heer *Hubrecht* had meer zekerheid aan de zijde der commissie gewild, waarop de heeren *Blom* en *Prins* betoogden dat zulks niet mogelijk was, terwijl de Voorzitter aanwees dat de voorwaarden niet zooveel verschilden van het thans bestaande. — Eindelijk werden de beraadslagingen nog geopend over art. 1 van het ontwerp, doch werd de beslissing deswege uitgesteld tot de volgende vergadering aangezien het beursuur daar was.

De zitting werd daarop gesloten.

— In den loop van dit jaar hebben, op aanzoek van de heeren jonkh. *N. J. Storm van 's Gravesande*, *D. van der Pot*, jonkh. *A. L. Coenen*, *A. van der Hoop* Jac. Zn. en *Isaac Reepmaker*, eenige voorstanders hier ter stede van het Nationaal tooneel zich met hen vereenigd, ten einde alsnog eene welverdiende en te lang achtergeblevene hulde te brengen aan de nagedachtenis van den grooten Nederlandschen tooneelkunstenaar *Ward Bingley*, te Rotterdam geboren in 1757 en te 's Gravenhage in 1818 overleden.

Ten gevolge hiervan is door hunnen verdienstelijken stadgenoot, den heer *J. Strackee*, het model eener buste van *Bingley* vervaardigd, voornamelijk naar het portret, hetwelk den grooten kunstenaar voorstelt in het karakter van *Avogaro*, in het treurspel *Gaston en Bayard*, en dat altijd geoordeeld is eene treffelijke gelijkenis te bezitten. Het model, de vorm voor afgietsels en een pleisterafgietsel zijn ten geschenke aangeboden aan de Rotterdamsche Schouwburg-Vereeniging, als tegenwoordige eigenares van het tooneel, waarop *Bingley* mede zoo veel roem verwierf en dat in de plaats zijner geboorte is gevestigd; terwijl ook afgietsels zijn aangeboden aan zijne dochter, mevrouw *Johanna Cornelia Hoedt*, weduwe van wijlen den heer *J. H. Hoedt*, die beide mede zoo veel tot den bloei van het Vaderlandsch tooneel hebben bijgedragen, alsmede aan heeren Burgemeesters en Wethouders der steden Amsterdam en 's Gravenhage, aan de commissie van het museum *Boymans* te Rotterdam en aan bestuurderen der Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen te Rotterdam, met verzoek die in de schouwburgen dier steden en in een der vertrekken van genoemd Museum en Academie eene voegzame plaats te willen geven.

Wij vernemen met genoegen dat de buste in alle opzigten voortreffelijk is uitgevallen, en een nieuw bewijs oplevert van de bekwaamheden van onzen verdienstelijken stadgenoot, den heer *Strackee*, die zich reeds door zoo vele voortbrengselen der beeldhouwkunst roem heeft verworven, en dat een der afgietsels alreeds op eene, daartoe door den heer *W. Thijsen* alhier met veel talent en smaak vervaardigde console, is geplaatst in de voor de aanschouwers bestemde *foyer* van het nieuwe schouwburg-locaal, aan welke het geen gering sieraad bijzet.

Wij achten het te dezer gelegenheid niet ongepast te herinneren, dat het wel eenige opmerking verdient hoe drie groote tooneelkunstenaars, waarop Nederland mag roemen, namelijk *Bingley*, *Wattier* en *Snoek*, allen te Rotterdam geboren zijn.

— Te Delft zijn eergisteren tot leden der Kamer van koophandel en fabrieken verkozen de heeren *H. Hartogh Heys*, *A. Perk* Jz. en *H. Kleyn van Willigen*.

— Ll. woensdag avond was de stad Delft voor het eerst door gaz verlicht.

— Den 4 december e. k. zal er een proefrid genomen worden tot vervoer van eene sectie veldartillerie langs de Rijn- en Hollandsche spoorwegen, bestaande uit 2 ligte kanonnen van 12 pond, eenige officieren, 23 minderen en 16 paarden. Zij zullen des morgens ten 7 ure uit Utrecht naar Rotterdam en ten 12 ure naar Amsterdam vertrekken, om ten 6 ure naar Utrecht terug te keeren.

— De waterhoogte te Arnhem was den 28 dezer 0,95 el.

De Rijnhoogte te Keulen was den 28 dezer 5 voet 6½ duim Keulsch peil (5 voet 7 duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 29 November.

OVERLEDEN: T. van Wageningen, man van M. van Cappelle, 62 j. — A. L. J. Hoelen, jm., 48 j. — K. van Blankenstein, jd., 20 j. — G. van Vianen, jd., 35 j. — J. G. Rapers, man van S. J. Ketelaar, 44 j. — M. K. C. Stender, vrouw van J. C. Luthien, 36 j.

BEVALLEN: M. P. W. van Noy, geb. Wirix, z. — H. Blauw, geb. Polak, d. — S. Vriens, geb. Hogendijk, z. — H. de Groot, geb. Alinkhof, z. — J. M. Laging, geb. Traarbach, d. — M. A. Stevenaart, geb. van den Bosch, z. — W. Dieckmann, geb. Flamman, z. — L. de Vries, geb. Koers, z. — C. Segaar, geb. de Ruyter, d. — M. Roode, geb. Voortmeijer, d. — A. Schupper, geb. Borghart, z. — A. W. Koert, geb. Hengeveld van der Meulen, d. — C. A. M. van Schelle, geb. Vanderheyde, z. — J. G. L. Molewater, geb. Rose, d.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 29 nov. Gearriveerd *Diana* (st.) v. Londen; *Prince of Saxe Coburg*, Wallace, *Sieka*, de Groot, *Marsden*, Smith, *Derwent*, Bergen, en *Susannah*, Darnell, alle vijf van Newcastle; *Merwestroom*, Vernes, van Bergen; *Waakzaamheid*, Lovius, van Gothenburg; *Catharina*, Stehr, van New-York; *William*, Scott, en *Curlew*, Rye, beiden v. Sunderland; *Glasgow*, M'Culloch, v. Glasgow; *Sophie*, Johansen, en *Twende Södskende*, Ellersen, beiden van Stockholm; *Essex*, Sanders, van Nyekiöbing; *Catharina Charlotte*, Elsinga, van Leith; *Cygnet*, Johnston, van Glasgow; *Margaret M'Donald*, Mann, *Eleanor*, Watson, en *Emma*, M'Kenzie, alle drie v. Newcastle (de tweede per *Brouwershaven* en de laatste per *Kinderdijk*). — Vertrokken *Bordeaux* (st.) n. Havre en *Prins van Oranje* (st.) naar Duinkerken. — Voor gaats *Kaap Hoorn*, W. C. Kuyk, van Batavia naar Rotterdam; de wind omloopend, later N. W.

BRIELLE 29 nov. Gearriveerd *Rainbow* (st.) en *Columbine* (st.), beiden van Londen; de wind N. — N. W.

MAASSLUIS 29 november. Heden zeilde *Three Brothers*, Hopkins, naar Maidstone. Het gisteren gezeilde schip is bij den Hoek geankerd; de wind N. N. W.

BROUWERSHAVEN 29 nov. Binnengekomen *Enyo*, Bedlington, van Newcastle naar Rotterdam; *Stad Dordrecht* (st.), Stuit, van Londen naar Dordrecht, en *Gloucester*, Connon, v. Newcastle; de wind N. ten W.

TEXEL 28 nov. (N. N. O.—N.) Gearriveerd *Greenwell Dobinson*, Duncan, van Sunderland; gisteren nog *Lord John Russell* (st.) van Londen, en *Cynthia*, Croft, van Sunderland. — Vertrokken *Tjepke Schuringa*, H. T. Drent, n. Livorno; *Garonne*, B. G. Smit, naar Toulon; *Geertruida*, R. R. Tunteler, naar Lissabon; *Harmonie*, S. T. Kramer, naar Dublin; *Wave*, W. Cummings, en *Harlingen* (st.), beiden naar Londen, en *Noord-Holland* (st.) naar Hull.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Laura & Adèle*, Donema, naar Batavia; *Calypso*, Nolles, naar Suriname; *Maria*, Priebee, n. Marseille, en *Johanna Maria*, Sissingh, naar Cardiff.

VLISSINGEN 26 november. Gearriveerd gisteren *Annegina*, van Laten, van Mariager (vertrok heden naar Rotterdam); — heden *Philothea*, Kramer, van Dantzig naar Antwerpen, en *Margrietha Meijering*, de Jonge, van Stettin naar Brussel.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te ADELAIDE 12 augustus *Tasmania*, Jonker, van Londen. — Te BORDEAUX 27 november *Zaanstroom*, Visser, van Amsterdam, en *Vrouw Geertje*, Bakker, van Memel. — Te NANTES 27 nov. *Zwaluw*, Goedknegt; te St. MALO 21 dito *Antoinette*, Revel, en te DUINKERKEN 26 nov. *Anna*, Freear, alle drie van Rotterdam.

Te SALEM 11 november *Witch*, Hulsman, van Batavia. — Te MALTA 20 nov. *Geertruida*, Steenveld, van Ibraila. — Op de ELVE 26 nov. *Jonge Lieffert*, Hazewinkel, v. Helmsdale, en *Anna*, Hoetjer, van Sevilla. — Te BREMERHAVEN 25 nov. *Jetskelina*, Heijenga, v. Antwerpen; 26 dito *Tweelingen*, Drost, v. Marstrand, *Melskina*, Harkema, en *Alberdina*, Lever, beiden van Odensee. — Te WARNEMUNDE 25 nov. *Catharina*, Bakker, v. Antwerpen. — Te DANTZIG 25 nov. *Jantina Cornelia*, Orsel, van Nyköping.

Vertrokken:

Van HONG KONG vóór 15 october *Ludomilla*, Söhst, n. Rott. — Van BORDEAUX 27 nov. *Louisa Kroonprinses van Zweden*, van der Linden, naar Batavia. — Van MESSINA 16 nov. *Crescendo*, Vos, naar Palermo.

Van TRAVEMUNDE 26 nov. *Berendina Huges*, Bekkering, naar Randers. — Van WARNEMUNDE 24 nov. *Petrus Horreus*, Zwiering, naar Eckernförde. — Van DANTZIG 25 nov. *Johanna*, Jongebloed, naar Nantes. — Van PILLAU 25 nov. *Everhardus*, Steenhuizen, n. Hull. — Van MEMEL 23 nov. *Celeritas*, Jongebloed, en *Hendrik Carel*, Nieboer, beiden naar Antwerpen, en *Ceres*, Klaassens, naar Engeland.

UITGEKLAARD: Van STOCKHOLM 17 nov. *Mathilda*, Hansen, n. de Noordzee; 19 dito *Orion*, Roelfsema, en *Margaretha*, Kwint, beiden naar Holland, en *Warner*, Jacobs, n. de Noordzee; 20 nov. *Gezina*, Pinksterboer, 21 dito *Elise*, Lindberg, *Figaro*, Lunddahl, en *Paul*, Björklund, alle vier naar de Noordzee.

Het schip *Gezusters*, kapit. F. Virginius, van Akyab n. Amst., in de SIMONSBAAI (Kaap de Goede Hoop) binnen, heeft den 18 sept. na volbragte reparatie de reis voortgezet.

KONINGSBERGEN 25 november. Eergisteren trachtten de stoombooten *Merkur* en *Delphin* van Pillau hier te komen, doch moesten onverrigter zake terugkeeren, daar zij in de bogt van Vischhuizen 3 duims dik ijs vonden. Ook heeft de Pegelstroom buiten de stad eene even sterke ijskorst. Komt er niet zeer spoedig dooiweder met regen en storm uit het westen, dan is er geen uitzigt dat de hier liggende schepen vóór de lente van het volgend jaar kunnen vertrekken. Te Pillau lagen verscheidene schepen, die van hier completering der lading wachten; hetwelk niet anders dan per as te bewerkstelligen is. Hier aan de stad liggen beladen en zeilklaar de volgende Nederlandsche schepen: *Frouwina Elizabeth*, de Jonge, en *Gesina*, Postema, beiden naar Londen, *Cornelia Gesina*, Bonder, en *Jantina Jetskelina*, Niehoff, beiden naar Antwerpen bestemd.

RENDSBURG gepasseerd: 22 november *Christina*, Lutjens, van Amsterdam naar Flensburg; — 23 dito *Jantina Reinderdina*, van der Laan, van Koningsbergen naar Amsterdam; — 24 dito *Tetta Margaretha*, Buss, v. Stockholm n. de Noordzee; *Catharina Luitgarda*, Stuitje, van Skjelskjör naar Harburg, en *Elisabeth*, de Jonge, van Aarhuus naar Amsterdam.

Engeland.

Van LONDEN uitgeklaard 27 nov. *Antje en Jansje*, Krol, naar Amsterdam. Te IPSWICH gearriveerd 26 nov. *Eagle*, Garwood, en *Coral*, Cracknell, beiden van Rotterdam. Te WEST HARTLEPOOL 25 nov. *Sine Nomine*, Loeff, v. Vlissingen. Te PLYMOUTH 26 nov. *Eendragt*, Leisler, van Rotterdam.

Te BOSTON gearriveerd 24 nov. *Vier Gebroeders*, Woudstra, v. Yarmouth, om voor Rotterdam te laden.

Te FALMOUTH binnengeloopen 27 november *Argo*, Koster, van Koningsbergen naar Penrijn. — Te PLYMOUTH 26 nov. *Jacob Cats*, van der Wirdt, van Akyab naar Dordrecht, en *Susanna*, Heres, van Lissabon naar Hamburg. — Te STARCROSS *Maria*, Molenaar, van Malaga n. Amsterdam (lek, met gescheurde zeilen en andere schade). — Te HARWICH 26 nov. *Horeb*, Darling, van Rott. n. Sunderland.

Te PLYMOUTH binnengeloopen 25 nov. *Hermanus Hesselaar*, Mellema, van Bordeaux naar Rotterdam.

Bij BEVEZIER gearriveerd 26 nov. *Fortuna*, den Breems, van Bilbao naar Vlaardingen. — Bij PORTSMOUTH 26 nov. *Koophandel*, de Boer, van Amsterdam naar Batavia. — Bij DOUVRES 27 nov. *Luctor & Emergo*, Ouwehand, v. Middelburg naar Akyab.

Bij DUNGENESS zeilende 26 nov. *'s Gravenhage*, Blok, van Rotterdam naar Akyab.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Diana, J. Hunt: 1 k. Leder, F. Carp; 20 b. Wol, Minderop en van Heel, 5 b. Huiden, S. A. le Vino en Co.; 13 b. Koopm., C. en J. J. Ripping, 31 b. Katoen, 200 v. Cement, 4½ ton Koopm., 756 z. Raapzaad en 550 quarters Negerzaad, Order.

LONDEN, Rainbow, J. Ryan: 83 b. Gambier, 2 b. Saffloer, 5 b. Zijde, 1 v. Ringen, 2 k. Indigo, 11 bondels en 4 v. Pijpen en 2 k. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 10 b. Gambier, Grohé en Sander; 2 ijzeren Rollen, J. H. Clans en J. Ranlipo; 4 b. Vellen; P. J. van der Schrieck en Co.; 2 b. Wolmonsters, C. E. Ringrose en Co.; 2 k. Indigo, M. Rotemeijer en Co.; 2 v. Menie en 1 v. Wijn, Phs. van Ommeren; 6 b. Huiden, Preston en Co.; 3 vaatj. Inkt, H. Braakman en Co.; 1 b. Zijde, Boutury en Co.; 1 v. Kramerij, C. Hemmann en Co.; 9 p. Koopm., Diversch; 8 p. IJzer, 8 v. Rum en 2 b. Zijde, Order.

Amsterdam.

LONDEN, Flora, Dixon: 85 k. Blik, Gebr. van der Vliet; 25 punch. Rum, W. van Kempen; 1 ton Campêche en 73 st. Kwassiehout, Gebr. Bottenheim; 110 bl. en 250 st. Koper, Surie en Lingeman; 6 flesschen Kwikzilver, Matthes en Bormeester; 6 v. Kalk, W. Wiefering; 266 qrs. Zaad, 50 b. Katoen, 10 v. Meel, 600 doozen en 36 k. Vijgen, 577 v. Koopm., 3 v. en 5 b. Tabak, 56 z. Cachou, 30 z. Gember, 2 v. Loodwit en 6 k. Magnesia, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Twee Anthony's*, kapt. *J. F. Klomp*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Twee Cornelissen*, kapitein *J. C. Kreije*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Klasina Arendina*, kapitein *H. L. de Groot*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ELSENEUR en KOPENHAGEN, het Deensch Everschip *Gudenaa* kapitein *W. M. C. Holm*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

KONSTANTINOPEL, het snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Augusta*, kapit. *H. B. Rabe*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVORNO, het Nederlandsch Schooner-Galjootschip *Libra*, kapitein *S. G. Oostra*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd driemast Klipper-Schoenerschip *Vrede*, kapit. *P. van Rhijn*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Wambersie en Croozwijck*.

Beursberigten.

MADRID den 28 November.

Spanje 1½ pc. 20. 75; dito 3 pc. 34. 80.

PARIJS den 29 November.

Frankrijk 3 pc. 66. 15; dito 4½ pc. 92. 50. Spanje 1¼ pc. 20; dito Binnenl. 3 pc., 34½. Amortisable 6½.

LONDEN den 29 November.

De 3 pc. Geconsolideerden 88½. Rusland 5 pc. 96; dito 4½ pc. 86½. Spanje 1½ pc. [illegible] dito Binnenl. 3 pc. [illegible] 4½ a ½; dito Passive 6¼ a ½. Mexico 3 pc. 19½ a ½. Peru 4½ pc. 78½. Ecuador 5¼; idem Nieuwe 15. Granada 2½ pc. 19½ a ½; id. Uitg. 6⅞. Holland 4 pc. 93½; dito 2½ pc. 63½.

ANTWERPEN den 29 November.

België 2½ pc., 53½. Spanje 1¼ pc. 19½; dito Binnenl. 3 pc. 33⅛. Metalliek 5 pc. 65⅞. — De handel was heden zeer onbeduidend.

AMSTERDAM den 30 November.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebliev. koers.
Nederl.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	61⅞	62⅛	61⅞
»	dito dito	3	»	73⅛	73½	
»	dito dito	4	»	91½	91⅝	91⅞
»	Amort.-Syndicaat	3½	»	88¼		
»	Handel-Maatschappij	4½	»			
»	O. I. Leening	4	»			
»	Leen. Holl.-Spoorweg					
»	N. Rijn- dito f 1200	4½	pCt.	100		
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
Frankr.,	Certificaten	3	»			
Rusland,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	101½	101⅞	101½
»	dito dito 1828/29	5	»	100¼	100½	100¼
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840	4	»	74½		
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	73½		
»	dito » dito Nieuwe	4	»			
»	dito » dito dito	5	»	80½		
»	dito Adm. te Hamburg	5	»			
»	Certific. van Assign.	6	»	86½		
»	Inschr. dito	6	»			
Polen,	Aand. 1835, *fl.* 500		f	142		
»	Obligatiën	4	pCt.			
Spanje,	Buitenlandsche	1¼	»	19⅞		
»	dito	3	»			
»	Binnenl. à f 6000	3	»	32⅛		
»	Amortisable Schuld			6¼		
»	Bewijzen van Coupons			4⅞		
Oostenr.,	Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
»	dito dito	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	62½	63½	62½
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	72½	72½	72½
»	dito Nation. Metalliek	5	»	65½	65½	65½
»	dito Metall.	2½	»	31⅛	31⅜	31½
»	Weener Aand. fl. 250	4	f	286		
België,	Certificaten	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	40⅞		
Portug.,	Oblig.	3	»	40⅛	40½	40⅛
»	dito Uitgest.		»			
Venez.,	Obl. £ 100	4½	»			
»	Uitgest.	1¼	»			
Granada,	Oblig.	2½	»	17⅞		
»	Uitgestelde			6⅛	6½	
Mexico,	Oblig.	3	»	17⅞	18½	
»	dito, Cutsinpassive	3	»			

Rusland, Cert. te Londen, 4½ pc., 86½ a 86¾, gebl. 86½. Griekenl., Oblig. Geldl. 1825, 5 pc., 2¼. Brazilië 1824, van £ 100, 5 pc., 98. Pruiss. Aand. 3½ pc., *f* 193½. Ecuador 3⅞ a 3½; id. Coupons 41½ c. Amer. Bank-Actiën 1½.

Beleening 4 pct. Prolongatie 4½ pct. Disconto 4 pc.

Zoowel binnen- als buitenlandsche fondsen werden heden lager afgegeven.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 61⅞. Spanje 1¼ pc. 19⅛; dito Binnenl. 3 pc. 33. Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62⅞.

ROTTERDAM den 30 November.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 3 pc., 73⅛; idem 4 pc., 92⅛. Spanje, 1¼ pc., 19⅛; Cert. van Coup. 4½; Amort. Schuld, 6¼ l. k., 6⅛ h. k., 6⅛ gebl. k. Portugal te Londen 3 pc., 40½. Polen Aand. Loten *fl.* 500, 144. Oostenrijk, N. Metall., 5 pc., Rente te Amsterdam, 72½; idem 2½ pc., 31½; idem Nationale, 5 pc., 65½ l. k., 65½ h. k., 65½ gebl. k. Ecuador, Oblig. 3⅞ l. k., 3¾ h. k., 3½ gebl. k.; idem Coup. 42½ c. l. k., 42½ c. h. k., 42½ c gebl. k.; idem N. Oblig. au 1 pc., 15 l. k., 15⅛ h. k., 15 gebl. k.

Binnenlandsche fondsen met weinig handel iets flaauwer. Oostenrijksche iets lager. Spanje goed prijshoudend. In Ecuador en dito Coupons was de handel weder zeer levendig, hoewel derzelver prijzen ten slotte zich niet konden soutenneren.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 30 November.

Parijs	2 maanden *f* 55½,	kort *f* 56.	
Bordeaux	2 »	- 55½,	» - 55½.
Hamburg	2 »	- —,	» - —.
Frankfort	6 weken	- 99.	Disc. 4 en 4½ pct.

AMSTERDAM den 30 November.

2m.ⁿ Parijs	*f* 55½	geld.	6 maand. Genua	*f* 45½	geld.
zigt »	- 56½	»	Livorno	- 39	»
2 m.ⁿ Bordeaux	- 55½	»	Napels	- 87	»
½ m.ᵈ »	- 56½	»	Petersburg	- 165½	»
3 maanden Madrid	- 243	»	6 wek. Weenen	- 31	»
Cadix	- 243	»	Augsburg	- 35½	»
Sevilië	- 240	»	Frankfort	- 99	»
Bilbao	- 241	»	2 m.ⁿ Hamburg	- 34⅞	»
Lissabon	- 41½	»	zigt »	- 35½	»
Porto	- 41½	»	2 m.ⁿ Londen	- 11. 65	pap.
			zigt »	- 11. 80	»

Rotterdam .... ⅛.

Prijzen der Buitenl. Coupons
en UITGELOOTE OBLIGATIËN.
AMSTERDAM den 29 November.

Metalliek	*f* 26. 47½.	Spaansche Piast.	*f* — —
Nat. Met. Coup.	- —. —.	Hamb. Russen	- 34.
Napelsche	- —. —.	Russ. in Zilv. R.	- 33½.
Div. Eng. in £	- 11. 72½.	Poolsche in fl.	- 26½.
Eng. Russen	- 11. 72½.	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2	- — —
Fransche	- 55½.	» Binn. n.° 15	- — —
Belgische	- 55½.	Papier Mand	- — —
Pruissische	- 34½.		

Marktberigten.

ROTTERDAM den 29 November.

GRANEN. Tarwe: 154 ℔ witb. Poolsche *f* 620; 160 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 595, *f* 600; 162 ℔ dito *f* 610.

SCHIEDAM den 29 November.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 24. —	zonder de belasting.
JENEVER	» » » »	» - 29. 50	
AMST. PROEF	» » » »	» - 30. 75	

DELFT den 30 November.

BOTER. Eerste kwaliteit *f* 56 a *f* 58; tweede dito *f* 53 a *f* 55, en derde dito *f* 50 a *f* 52.

GRONINGEN den 27 November.

GRANEN enz. De gesteldheid onzer graanmarkt was heden over het geheel in eene flaauwe stemming. Tarwe vond tot merkelijk lager prijzen nog zeer weinig koopers. 120 a 123 ℔ N. Ommel. Roode *f* 15. 10, *f* 15. 25 a *f* 15. 85, *f* 16; 120 a 123 ℔ N. Oldamm. dito *f* 14. 85, *f* 15 a *f* 15. 60, *f* 15. 75; 118 ℔ N. Ommel. Witte *f* 15. 25, *f* 15. 50. Rogge tot 20 c. verlaging mede zeer moeijelijk te plaatsen. 116 a 120 ℔ Jarige en Nieuwe *f* 12. 05 a *f* 12. 55. Boekweit tot eene prijsvermindering van 15 c. alleen aan benoodigden. 113 a 116 ℔ N. Grijze Zand *f* 8. 55 a *f* 8. 95; 113 a 116 ℔ N. Zwarte Zand *f* 8. 25 a *f* 8. 65; 116 ℔ N. Veen *f* 8. 55. Garst meer aan en is van de Winter en Knobbe tot 25 c. verlaging alleen aan Pelders verkocht, maar voor de Zomer was op 15 c. verlaging vraag voor verzending en nog al vrij wat omgezet. 92, 96 ℔ N. Winter *f* 6. 75, *f* 7. 25; 96 a 99 ℔ N. Zomer *f* 6. 65 a *f* 7. 05, *f* 7. 10; 107 ℔ N. Knobbe *f* 7. 90, *f* 7. 95. Haver over het geheel meest als voren. 78 a 85 ℔ Dikke Brouw *f* 4. 70 a *f* 5. 10; 65, 68 ℔ Witte Voer *f* 3. 85, *f* 4. 10; 68, 72 ℔ Zwarte Voer *f* 3. 95, *f* 4. 20. Paardenboonen als voren; de besten *f* 9 a *f* 9. 25. Gort stil. Grove *f* 12. 25 a *f* 12. 75; Puik *f* 13. 10 a *f* 13. 70, en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 16. 75, *f* 18. 50 a *f* 22. Van Koolzaad werden nog onderscheiden knappe partijen aangeboden, doch niet noemenswaardig in omgegaan; de notering is nog van *f* 15. 50 tot *f* 17. 75 a *f* 18 aan te nemen. Zomerzaad zeer weinig aangeboden; voor een goed ordinair partij werd *f* 15 gevraagd. Raapolie *f* 37. Lijnolie *f* 44½.

Handelsberigten.

LONDEN den 28 November.

KOFFIJ. Plantage-Ceylon blijft goed gevraagd en ferm. In veiling werden 270 v., 220 vjes en 78 b. van 59/ tot 64/ verkocht. Native levendig en vast; 1000 b. bedongen in veiling 52/ a 52/6 voor ord. Mokka flaauw doch niet gedaald. — SUIKER met onbeduidenden handel in alle soorten; Geraffin. mede zeer kalm. — RIJST kalm; 2664 z. Bengaal zijn van 16/3 tot 17/3 grootendeels in veiling teruggekocht en 182 z. Cochin a 13/ verkocht. — KATOEN stil. — NOTENMUSKAAT. Fijne kwaliteiten bedingen volle prijzen, doch mindere soorten zijn 2 d. gedaald. — PEPER. Zwarte is iets lager te noteren, doch Witte blijft goed gesouteneerd. — Van [illegible] 16 k. [illegible] voor goede kwal. omgezet. — [illegible] — SALPETER met beperkten omgang. — HENNEP onveranderd. — HOPPE met goeden kooplust voor mooije kwal., doch weinig aangeboden. — TALK ferm op 69/ cont. in loco en op 68/ voor St. Petersburger Y. C. in loco.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe werd heden ferm gehouden. Amerik. Tarwe was weinig aangevoerd en voor vreemde was de vraag matig tot vorige prijzen. Meel gezocht en zeer vast: Norfolk bedong 50/ per zak. Gerst kalm. Boonen en Erwten flaauwer. Haver vrij levendig tot ferme prijzen, vooral goede en nieuwe soorten.

LIVERPOOL den 28 November.

KATOEN. Gisteren sloot de markt ferm, hoewel de omgang niet zeer levendig was. De afdoeningen bedroegen 5 a 6000 b., waarvan 1000 b. Amerik. voor uitvoer en 500 b. voor speculatie. Heden hebben 7000 b. tot vorige prijzen koopers gevonden.

ANTWERPEN den 29 November.

KOFFIJ. Men noteert den verkoop van 850 b. St. Domingo pr. *Emma*. — Van RIJST werden ca. 700 z. Arracan uncleaned omgezet. — SIROOP. Heden zijn 20,000 k.° afgedaan. — Van HARST vonden 165 vaatj. blanke Amerik. nemers. — KLAVERZAAD blijft gevraagd. — GRANEN ferm, doch zonder belangrijke omzettingen.

HAMBURG den 28 November.

KOFFIJ. Sedert ons vorig berigt bleef de markt ferm en alleen voor Brazil blijft voortdurend goede kooplust bestaan. De omzettingen bedroegen 3500 b. Brazil van 4½ tot 5½ sch. — SUIKER ferm doch stil. — ZINK flaauw en gedaald; 500 ctr. vonden in loco tot 14 mb. 9½ sch. nemers. — RAAPOLIE kalmer, op 35 a 34½ mb. in loco. — GRANEN met onbeduidenden handel. Tarwe is 3 a 4 th. en Rogge 1 a 2 th. pr. last lager te noteren. De verkoopen bedroegen: 200 last 3600 ton Rogge, 900 ton Gerst en 4600 t. Haver. Erwten en Boonen op vorige prijzen gehouden. — RAAPZAAD stil.

Advertentiën.

Getrouwd
S. H. F. J. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL
en
H. VAN BEEKHUYSEN.
Rotterdam 28 *November* 1855.

Bevallen van een ZOON C. A. M. VANDERHEYDE, Echtgenoote van
Rotterdam E. C. J. VAN SCHELLE.
28 *November* 1855.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, de Heer J. KLEINJAN, in den ouderdom van vier en vijftig jaren en ruim elf maanden, in leven *Hoogheemraad van het Gemeeneland in Poortugaal, Heemraad van het Buitenland in Rhoon, enz. enz.*
Strekkende deze tevens als algemeene kennisgeving.
Rhoon ADRIAANTJE BAAS,
29 *November* 1855. Wed. J. KLEINJAN.

BRIELSCHE EN NIEUWESLUISCHE
STOOMBOOT - VEREENIGING.

De DIRECTIE maakt hiermede bekend, dat op algemeen verlangen de **STOOMBOOT** voortaan **Woensdag, Donderdag, Vrijdag, Zaturdag** en **Zondag**, in plaats van des ochtends ten 7 ure, van ***BRIELLE ten 6½ ure zal afvaren***, aan te vangen op WOENSDAG 5 December 1855, om te kunnen corresponderen met de Stoombooten van *Dordrecht*, *Nijmegen* en die van *Zeeland*.

HET KANTOOR
van de Notarissen
Bordewijk & van Kerckhoff
IS VERPLAATST
naar de **westzijde** van de **Leuvehaven**, wijk 3, n.° 282.

_ Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, de dato acht en twintig November 1800 vijf en vijftig, is de Heer **SAMUEL DE BEER**, *Koopman en Commissionair te Rotterdam*, gehandeld hebbende onder de Firma ***DE BEER & COMP.ie***, verklaard in staat van **Faillissement**, ingegaan den zeven en twintigsten November, en is tot Regter-Commissaris in gezegd Faillissement benoemd de Edel Achtb. Heer Mr. J. A. M. BICHON VAN IJSSELMONDE en tot Curators de Heeren Mrs. G. C. BURGER en B. G. F. OLDENKOTT.
De Curators voornoemd,
G. C. BURGER.
B. G. F. OLDENKOTT.

_ TEN KANTORE VAN
NATHANS & VAN WITSEN,
in ***DE ZWAAN***,
zijn in de afgeloopene **227ste Loterij** getrokken de navolgende HOOGE PRIJZEN:
op N.° 13492 *f* 100,000,
» » 3310 - 10,000,
» » 13189 - 5,000,
2508 *f* 2,500, 15279 *f* 2,500,
9236 - 2,500, 10459 - 1,250,
benevens **21 Prijzen**, ieder a - 1,000.
Aan gemeld Kantoor zijn te bekomen **HEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTEN** voor de **228ste Staats-Loterij**, waarvan de Trekking een aanvang neemt op AANSTAANDEN MAANDAG den 3 December.

W. H. J. DICKE,
CONFITURIER EN BANKETBAKKER, NOORDBLAAK.
heeft ter gelegenheid van de ST. NICOLAAS ontvangen eene ruime Sortering van **SURPRISES, BONBONS** en allerlei **CHOCOLADE-ARTIKELEN enz., enz.**, welke HEDEN uitgepakt zullen zijn; verder alle Soorten van **BORSTPLATEN**, waaronder *à la Vanille, à la Fleur d'Orange, au Suc de Citron* enz., ten allen tijde **Warme BOTERLETTERS**, benevens **VERVERSCHINGEN**, waartoe zijn ruim geheel nieuw ingerigt Locaal de beste gelegenheid aanbiedt; belooft eene prompte en civiele bediening en recommandeert zich minzaamst in de gunst zijner geëerde Stadgenooten.

Wordt gevraagd een
MACHINIST
op de **Stoomboot Overflakkee en Goedereede.** Adres, onder overlegging van voldoende Getuigschriften, met *franco* Brieven, doch liefst in Persoon, bij de DIRECTIE, te ***Middelharnis***.

Een JONG MENSCH,
eenige uren daags overig hebbende, wenschte die te besteden tot het **BIJHOUDEN** van **BOEKEN**. Hierop reflecterenden adresseren zich onder *franco* Brieven, letter A, bij de Boekhandelaars Wed. *KRAP & VAN DUTM*, naast de Beurs.

TE HUUR.
Van de **Maatschappij van Bouwvereeniging** aan het Nieuwewerk zijn ***te Huur***:
Een **HUIS** aan de Willemskade voor..... *f* 1200.
Een **HUIS** en **TUIN** in de Maasstraat voor *f* 750.
En een **HUIS** in de Westerstraat voor...... *f* 700.
Te bevragen bij den Mr. Timmerman *A. VAN DER POT*, aan de Leuvehaven.

TE HUUR terstond
Twee a Drie **Gestoffeerde** en fraai Uitzigt hebbende
KAMERS,
op eene der Havens kort bij de Beurs. Adres aan het Bureau dezer Courant.

VOOR
ST. NICOLAAS-, KERSFEEST EN NIEUWEJAAR
zijn de Boekhandelaars
Altmann & van der Palm,
op de **Hoogstraat**, bij de *Hoofdsteeg*, goed gesorteerd in
FRANSCHE en HOLLANDSCHE
PRACHTWERKEN,
WERKEN van ***Smaak***, **KINDERBOEKEN** en **PRENTEN, PAPETERIES, SURPRISES** etc., etc.
Zij vertrouwen de geëerde Bezoekers van hunnen Winkel eene ruime en degelijke keuze te kunnen aanbieden.

ARY SCHEFFER'S
CHRISTUS REMUNERATOR,
als **Type** van de **Verheerlijking** des **Christendoms** door de **Kunst**, door ***W. FRANCKEN Az.***, *Predikant* te Rotterdam.
Met eene **PLAAT**. PRIJS **50 *Cents*.**
Uitgegeven bij VAN GOGH & OLDENZEEL te Rotterdam en alom verkrijgbaar.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.